DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
PUBLISHED BY MARIAN GUILD, INC.,
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telephone CANal 7790
The most influential Lithuanian Daily in America.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
LEIDŽIA MARIJONŲ BENDROVĖ,
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telefonas CANal 7790
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis Amerikoje.

VOL XXIII | 3c a Copy | Chicago, Illinois, Pirmadienis, Rugsėjis-Sept. 18 d., 1939 m. | Kaina 3c | No. 219

SOVIETAI ĮSIVERŽĖ LENKIJON

SAKO, JIE SUBRUZDA TENAI VADUOTI TAUTINES MAŽUMAS

Sako, lenkai be vyriausybės ir lenkų valstybė negyvuoja

LIETUVOS MINISTRAI POSĖDYJE; TIKISI ATGAUTI VILNIŲ

MASKVA, rugs. 17. — Sovietų kariuomenė įsiveržė Lenkijon "vaduoti ir išlaisvinti Ukrainos ir Gudijos dalis," pasakė komisaras Molotovas.

Sovietų vyriausybė apie įsiveržimo nuosprendį vakar pranešė čia lenkų ambasadoriui. Šio pranešimo nuorašai įteikti ir kitų šalių ambasadoriams.

Sovietai savo pranešime nurodo, kad Lenkija neturi vyriausybės ir lenkų valstybė negyvuoja. Lenkų valdomoj Ukrainoj ir Gudijoj siaučia anarchija. Sov. Rusijos pareiga įsiveržti į tas Lenkijos dalis ir grąžinti tvarką.

Sovietų vyriausybė pasisako, kad ji neturi pasiryžimo kištis į karą, išėmus tvarkos grąžinimą. Sakosi ji nori ir toliau pasilikti neutralinė.

RYGA, rugs. 17. — Sovietų Rusijos kariuomenės dalis Lenkijon įsiveržė ties Latvijos pasieniu — Vilniaus kraštan.

BERLYNAS, rugs. 17. — Pranešta, sov. Rusijos kariuomenė įėjo Lenkijon visu vakariniu 600 mylių frontu — pradėjus Vilniaus kraštu ir bangus Rumunijos pasieniu.

KAUNAS, rugs. 17. — Lietuvos ministrų kabinetas turi nepaprastą posėdį. Vyrauja nuomonė, kad sov. Rusija neužgrobs Vilniaus krašto ir Vilnius bus grąžintas Lietuvai.

PARYŽIUS, rugs. 17. — Čia lenkų ambasada paskelbė, kad sovietų kariuomenė įsiveržė Lenkijon šiandien anksti rytą arti Molodečno. Lenkų kariuomenė atkakliai pasipriešino naujam priešui.

BERLYNAS, rugs. 17. — Iš patikimų šaltinių patirta, kad įsiveržusi Lenkijon sovietų kariuomenė žygiuos tik iki sutartimi su vokiečiais nustatytų vietų. Vokiečių vyriausybės sluoksniuose kalbama, kad Vokietija sudarys naują Lenkijai vyriausybę ir bendrai su sov. Rusija įsteigs mažą buferinę lenkų vastybę.

Prancuzai su britais sukrėsti sovietų Rusijos pakilimu prieš lenkus

PARYŽIUS, rugs. 17. — Prancūzija ir Britanija nepaprastai sukrėstos gavusios žinių, kad sovietų Rusija aktualiai pakilusi prieš Lenkiją. To nesitikėta nei čia, nei Londone. Prancūzija taip smarkiai sukrėsta, kad ji suturėjusi net savo įtemptą veikimą prieš Vokietiją Siegfriedo linijos priešakyje.

Žinovai aiškina, kad sov. Rusijos žygis yra podraug nukreiptas ir prieš Prancūziją ir Britaniją. Tad spėjama, Prancūzija — Lenkijos sąjunginininkė, pati pirmutinė paskelbs karą sov. Rusijai. Matyt, tai padarys ir Britanija nepaisant laimėjimo, ar pralaimėjimo.

Paryžiuje gauta žinių, kad sovietų Rumunija, matyt, pulsis dar ir prieš Rumuniją atgauti Besarabijos provinciją.

MASKVA, rugs. 16. — J. A. Valstybių ambasada paragino amerikiečius apleisti Rusiją.

VĖLIAUSIOS

KAUNAS, rugs. 17. — Prancūzų, britų ir lenkų pasiuntiniai Lietuvai turėjo konferenciją. Lietuvos užs. reikalų ministras Urbšys tarėsi su vokiečių ir sovietų pasiuntiniais. Lietuva Lenkijos sieną visiškai uždarė padidinusi ten kariuomenės skaičių.

ČERNAUTI, Rumunija, rugs. 17. — Lenkijos prezidentas Moscickis atvyko į Rumunijos pasienį ir susijungė su savo vyriausybės nariais. Nusprendė įeiti Rumunijon.

RYGA, rugs. 17. — Lenkų vyriausybei pavyko nuo nacių išvaduoti savo aukso atsargas vertės apie 75 milijonus dol.

PARYŽIUS, rugs. 17. — Vokietija daug kariuomenės ištraukia iš Lenkijos ir siunčia į vakarinį frontą prieš Prancūziją.

VOKIETIJA APIE SAVO LAIMĖJIMUS LENKIJOJE

BERLYNAS, rugs. 17. — Vokiečių karo vadovybė skelbia:

Vokiečiai paėmė Debliną — pietų link nuo Varšuvos. Vokiečiams kliuvo šimtas lenkų nesugadintų lėktuvų.

Be to, paimtas Kutno miestas ir Baltstogė.

Arti Siedleco nelaisvėn paimta 12,000 lenkų kareivių su 86 patrankomis, 8 šarvuotais autovežimiais ir 11 lėktuvų.

PRANEŠA, VARŠUVA NORI PASIDUOTI

BERLYNAS, rugs. 17. — Vokiečių karo vadovybė vakar apsupto Varšuvos miesto lenkų gynėjų vadui įteikė ultimatumą, kad per 12 valandų Varšuva pasiduotų. Lenkų vadas atmetė ultimatumą. Šiandien vokiečių pajėgos pasirengė atakuoti miestą.

(Vėliau pranešta, kad Varšuva nusprendusi sąlyginiai pasiduoti).

IR PARYŽIUJE TURIMA ŽINIŲ APIE SKAUDŽIĄ LENKIJOS DALIĄ

PARYŽIUS, rugs. 17. — Prancūzų laikraščiai vienu balsu pareiškia baimės, kad sovietuose vykdoma karo atsargų mobilizacija yra aiškus Maskvos pasiruošimas prisijungti prie Lenkijos suskaldymo. Maskva pasiryžusi nuo Lenkijos atsiskelti Ukrainos ir Gudijos dalis ir jas sujungti su savo valdomomis Ukrainų ir gudų dalimis. Maskvos laikraščiai pažymi, kad tuo būdu ukrainai ir gudai būsią išvaduoti iš lenkų ponų "vergovės."

Laikraščiai spėja, kad Vokietijos užs. reikalų ministras Ribbentropas lankydamasis Maskvoje padaręs planus suskaldyti Lenkiją.

Atrodo, pažymi laikraščiai, kad į tuos planus įimtas ir Pabaltijo valstybių likimas. Matyt, sovietams pažadėtos ir šios valstybės, o gal dar ir Suomija.

KARAS LENKIJOJE YRA SKERDYNĖS, SAKO VOKIETIS

STOKHOLMAS, Švedija, rugsėjo 16. — Vietos švedų laikraščio "Tidningen" korespondentas Berlyne kalbėjo su vokiečių tanko karininku, grįžusiu iš Lenkijos karo fronto. Karininkas pareiškė, kad naujovinis karas, naudojant lėktuvus, tankus ir šarvuotus autovežimius, yra niekas daugiau, kaip tik milžiniškos skerdynės. Pačius vokiečius sukrėčia toks kariavimo būdas, nors jie yra prie to prisirengę. Apie lenkus gi nėra ką ir sakyti, nes taip kariauti jie nebuvo pratinami.

Staigus veržimasis Varšuvos link, sakė karininkas, vokiečiams kainavo 15,000 nukautųjų, o lenkams — apie 10 kartų daugiau. Lenkija labai mažai turi naujovinių kietųjų kelių (plentų). Daugiausia paprasti duobėti, daugiur medžių šaknų išnardyti, keliai. Giedraisiais laikais be galo dulkėti, o lietaus laikotarpiais purvų klampynės. Vokiečių pėstininkų priešakyje visados yra bombonešiai ir tankų regimentai. Gintis nuo tankų lenkai neturi priemonių ir tankai lenkų pėstininkų eilėse atlieka baisias skerdynes.

Lenkai karžygiškai kovoja, bet jie žūsta arba nuo tankų kulkosvaidžių, arba stačiai tankais sumalami. Nelaisvėn imti lenkus nėra priemonių. Tankų įgulos negali apleisti savo vietų. Tad lenkai vienaip, arba kitaip sutriuškinami. Tankai veržiasi pirmyn paskui save palikdami šimtus ir tūkstančius lenkų pėstininkų žuvusiųjų ir sužeistųjų.

Karininkas sako, kad vokariniam fronte prancūzams atsinorės kariauti, jei jiems bus lemta prisiveržti arčiau Siegfriedo tvirtovių linijos ir kada vokiečiai prieš juos nusuks savo automatines karo mašinas.

LENKIJOS VYRIAUSYBĖ RUMUNIJJOJE

BUKARESTAS, rugs. 17.— Lenkų vyriausybės nariai, kurie buvo susibūrę į Zaleščyki miesteliuką, Rumunijos pasienyje, perėjo Rumunijon.

(Prieš porą dienų pranešta, kad Rumunijon pabėgęs Lenkijos prezidentas Moscickis. Lenkų ambasada Paryžiuje tai nuginčija).

SVETIMŠALIAMS SUNKU APLEISTI VOKIETIJĄ

BERLYNAS, rugs. 16. — Iki šioliai svetimšaliams apleisti Vokietiją buvo reikalingos tik konsulų vizos. Dabar gi reikalingas ir policijos leidimas, kurį nelengva gauti.

APIE SANTARVĖS ŽYGIUS VAKARUOSE REIKIA ABEJOTI

"Chicago Herald American" Boake Carter rašo, kad prancūzų skelbiamos žinios apie jų karinį aktyvumą prieš Vokietiją vakariniam fronte vargiai gali būti tikros ir teisingos. Ilgiau kaip dvi savaitės prancūzai bando prasilaužti per vokiečių Siegfriedo liniją ir suburbėti Vokietijon nacius mušti.

Prancūzų generalinis štabas kasdien praneša apie daromą ten "pažangą", o Berlyne sausai atsakoma, kad vyksta apsišaudymai, arba artilerijų dvikova.

Kasdien pranešamomis 'pažangomis' prancūzų visuomenė pradeda nepasitenkinti ir pakili dvasia ima smukti. Prancūzų vyriausybei yra svarbu palaikyti pakilią dvasią ir ji ima skelbti daugiau žinių apie tą karinę "pažangą".

Bet be pavykimo. Nes Prancūzų visuomenė girdi, kad Lenkija jau klumpa, kad naciai jau baigia Lenkijai nugarkaulį laužti. Tas nepakenčiama. Suttypę Lenkiją naciai gali visomis savo pajėgomis atsisukti prieš pačią Prancūziją.

Bet Prancūzijos vyriausybė didžiuojasi savo Maginoto tvirtovių linijos stiprumu. Sako, kad nacių Siegfriedo linija yra menkniekis palyginus su Prancūzijos tvirtovėmis. O šio nacių menkniekio visgi negali įveikti.

Carter abejoja, kad prancūzai įstengs kada nors pralaužti Siegfriedo liniją. O jei tas ir bus atsiekta, nepaprastai brangiai atsieis. Gintis yra lengviau nei atakuoti. Atakoms reikalingas gausingas kariuomenės skaičius. Jei vokiečių kareivių bus pusė milijono, atakuojantiems reikės daugiau vieno milijono.

Kariniai strategikai abejoja, kad prancūzai su britais galėtų pralaužti vokiečių tvirtoves. Rasi, tai padarys paaukoję keletą šimtų tūkstančių savo kareivių vokiečių kulkosvaidžiams, patrankoms ir kitiems kariniams aplink tvirtoves žabangams.

Berods, Prancūzijai ir Britanijai užtenka kareivių. Jei pasirodys, kad per mažai, šauksis Amerikos, sako Carter.

ČERNAUTI, Rumunija, rugs. 17. — Pirmąją dieną sovietų kariuomenė apie 35 mylias įtolėjo rytinėje Lenkijoje.

MASKVOS IR BERLYNO TIKSLAS -- SUNAIKINTI BRITŲ IMPERIJĄ

RYGA, rugs. 17. — Vokietijos susibičiuliavimo su sov. Rusija svarbiausias pagrindas yra sugriauti Didžiosios Britanijos imperiją.

Maskvos bolševikai seniai svajoja kaip nors suskaldyti pasauly dominuojančią britų imperiją. Komunistai ypač nukreipę akis į Indiją. Stengiasi sukelti ten revoliuciją. Netekusi Indijos Britanija netektų jokios reikšmės Azijos Rytuose. Paskiau būtų lengviau nuo britų imperijos atskelti ir kitas jos dalis — dominijas.

Bolševikai su japonais pasirašė paliaubas; Vokietija sveikina įvykį

MASKVA, rugs. 17. — Oficialiai paskelbta, kad sovietų užs. reikalų komisaras Molotovas su japonų ambasadorium Togo pasirašė paliaubų sutartį. Tuo būdu nutrauktos sovietų japonų ilgą laiką turėtos kautynės Mongolijos Mandžiuko pasienyje.

Kalbama, ka, dabar sovietai su japonais ves derybas tikslu padaryti nepuolimo sutartį. Padarius šią sutartį japonai įgys visišką sau veikimo laisvę Kinijoje. Sovietai toliau nebus kinų bičiuliai ir bus priversti pasiduoti japonų kontrolei ir viršenybei.

Sovietų su japonais susitaikymas skaudžiai paveikia Britaniją, kuri užsimojo ilgus metus kariauti prieš Vokietiją iki Hitleris bus sunaikintas.

Vokietija sveikina Maskvoje padarytas paliaubas. Nes tas atlikta pačios Vokietijos pastangomis ir, žinoma, nacių naudai.

LIETUVA ŠĮ KARTĄ NEPULS VILNIAUS, LAUKS PROGOS

KAUNAS, rugs. 16. — Lietuvos kariuomenė turi daug sunkaus darbo išilgai Lenkijos demarkacijos, per kurią Lietuvon veržiasi dešimtys tūkstančių bėglių iš Lenkijos. Kariuomenei įsakyta neįsileisti bėglių nes patiems Lietuvos gyventojams maisto išteklius labai reikalingas ir ji negali maitinti bėglių armijų.

Lietuvos autoritetai užgina žinias, kad būk Lietuva prašiusi Vokietijos padėti jai iš Lenkijos atgauti Vilnių. Sakoma, Vokietija patarius Lietuvai, kad lietuviai vieni atsiimtų Vilnių.

Lietuva šį kartą nenori iš Lenkijos atsiimti savo teritorijų, o ypač Vilniaus krašto, kurį užplūdę bėgliai iš Lenkijos. Lietuva neturi priemonių tais bėgliais rūpintis atsiėmus Vilniaus kraštą. Laukia tinkamesnės progos.

VOKIEČIAI DIPLOMATAI APLEIDŽIA KANADĄ

OTTAWA, rugs. 16. — Nacių diplomatai apleidžia Kanadą. Vyksta į J. A. Valstybes. Jiems įteikti specialiniai pasai.

POPIEŽIUS KARO REIKALE

ROMA, rugs. 16. — Šventasis Tėvas Pijus XII kariaujančias valstybes ragina kariaujant griežtai laikytis tarptautinių kariavimo taisyklių, pasigailėti civilinių gyventojų, o ypač moterų ir vaikų.

RYGA, rugs. 16. — Žiniomis iš Varšuvos, vokiečiai ir toliau griauja tą apsuptą ir nepasiduodančią Lenkijos sostinę. Sakoma, Varšuvoje bažnyčios pakeistos ligoninėmis.

LONDONE ATIDARYTI TEATRAI

LONDONAS, rugs.. 16. — Čia kai kurie kino teatrai atidaryti. Bet tik dienos laikui. Prie teatrų pastatyti sargai budėti dėl galimų iš oro puolimų. Kilus pavojui, apie tai turi būti tuojau pranešta teatrų audiencijoms.

TUNELYJE ŽUVO DARBININKAS

Kasamame 140 pėdų giliai žemėje vandentiekiui tunelyje, ties 90 gat. ir Stewart ave., įvyko dinamito sprogimas. Vienas darbininkas, Anton Troher, 42 m. amž., žuvo ir dvylika kitų sužeista.

ORAS

CHICAGO SRITIS. — Giedra ir vėsu.

Saulė teka 6:33, leidžiasi 6:56.

"DRAUGAS"
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
2334 SOUTH OAKLEY AVE., CHICAGO, ILLINOIS

Published Daily, Except Sunday.
SUBSCRIPTIONS: One Year — $6.00; Six Months — $3.50; Three Months — $2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — $7.00; Six Months — $4.00; Copy — .03c.
Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

"DRAUGAS"
Išeina kasdien išskyrus sekmadienius.
PRENUMERATOS KAINA: J. Amerikos valstybėse: Metams — $6.00; Pusei Metų — $3.50; Trims mėnesiams — $2.00; Vienam mėnesiui — .75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — $7.00; Pusei metų — $4.00. Pavienis num. 3c.

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negrąžina, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženkly. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus priimtus raštus ir ypač korespondencijas sulyg savo nuožiūros. Korespondentų prašo rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima rašomąja mašinėle) paliekant didelius tarpus pataisymams, vengiant polemikos ir asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštin nededamos.

Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus.
Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Taikos Viltis Nėra Dingusi

Dabartinis karas Europoje kilo dėl ginčų tarp vokiečių ir lenkų. Kad Lenkiją gelbėti, tai Anglija ir Prancūzija paskelbė Vokietijai karą ir neva pradėjo karinius veikimus.

Vokiečiai su lenkais apsidirbo į porą savaičių. Alijantai gi tikėjosi, kad lenkai galės išsilaikyti prieš vokiečius bent pusę metų.

Taigi dabar ir klausimas ar Anglija ir Prancūzija tęs karą, kurio dar kaip ir nepradėjo?

Anglijos vyriausybė pareiškė, kad karą tęs iki Hitleris ir nacių vyriausybė Vokietijoj bus nuversti. Bet kai kurie įrodinėja, kad kariniai alijantų veikimai, tai tik akių muilinimas. Po lenkų staigaus ir netikėto susmukimo alijantai ieškosią garbingos išeities ir eisią prie taikos derybų.

Kaip visi gražiai atsimename, tai Šv. Tėvas, visus kitus reikalus atidėjęs į šalį, darbavosi, kad neprileisti tautas prie šio karo. Kai karas prasidėjo, tai Vatikano organas "Osservatore Romano" pareiškė, kad visi ginčai tarp Lenkijos ir Vokietijos lengvai galėjo būt išrišti derybų keliu, arba arbitražo būdu arba pasinaudojant Šv. Tėvo tarpininkyste arba neutralių valstybių tarpininkyste.

Toliau Vatikano organas rašė, kad ir karui einant, galima ieškoti būdu ginčytinus klausimus išrišti ir pagreitinti karo galą.

Lenkija leidosi prie to, kad jos ginčas su Vokietija būtų rišamas ginklu. Ir tuo būdu į porą savaičių laiko tas klausimas ginklu tapo išrištas, tiktai su baisiausiomis Lenkijai pasekmėmis.

Dabar ir atėjo proga taikos šalininkams garsiai prabilti ir karą baigti kol dar neatsirado komplikacijų. O tų komplikacijų gali atsirasti tada, kada įsikiš į dalykus Sovietų Rusija. Tada ant Lenkijos kristų dar daugiau skaudžių smūgių.

Reikia spėti, kad dabar visi galią turintieji taikos šalininkai ir pavojų visai Europai matantieji kariautojai ieškos būdų baigti dar neįsisiūbavusį karą.

Žmonija Nutolo Nuo Idealų

Iš visų pusių girdime balsus, šaukiančius, kad dabartiniais laikais žmonija tolsta nuo idealų. Be to savo akimis matome aibes faktų, rodančių, kad taip ištikrųjų yra.

Neseniai San Francisco mieste įvyko 19-ta metinė konvencija Amerikos katalikių moterų organizacijos, vadinamos National Council of Catholic Women. Toje konvencijoje sakė prakalbą Salt Lake City vyskupas Duane G. Hunt. Jisai pareiškė:

"Idealai eina pirmiausia. Kuomet jie žūna, viskas žūna. Bažnyčia niekuomet nenukrypsta nuo savo idealų. Vienok, prieš akis matome pavojų ir tas pavojus kyla dėlto, kad idealai krinka žmonių galvose".

Toliau vyskupas nurodė, kad dabar ištisos tautos nusigrįžta nuo krikščioniškų idealų. Ne tik nusigrįžta, o ir griežtai prieš tuos idealus kovoja.

Čia, aišku, turima omenyje rusų ir vokiečių tautas.

Kas Bus Su Lenkija

Jei karas greit baigtusi ir Hitleris gautų viršų, tai Lenkijos likimas būtų blogesnis už Čekijos likimą. Lenkija, žinoma, kaip ir Čekoslovakija būtų apkarpyta. Ji liktų tik su Varšuva ir apylinkėmis.

Čekoslovakija nebuvo pakėlusi ginklo prieš Vokietiją, bet visus savo ginklus turėjo perleisti Vokietijos valdžiai. Vien šautuvų čekai pervedė Vokietijai 1,100,000. Lenkijos visi karo ginklai ir amunicija be jokių ceremonijų pereina į vokiečių rankas.

Toliau vokiečiai čekijoj įvairiomis machinacijomis pagrobė į savo rankas bankus, biznius ir pramones. Tas čekijoj buvo lengva padaryti, nes pramonėj bizniuose ir finansuose buvo stiprūs žydai. O vokiečiai žydų turtus be ceremonijų grobė ir tokiu būdu čekijoj žydus išstūmė iš finansų, pramonės ir prekybos ir perėmė į savo rankas.

Panašiai dėtusi ir Lenkijoj. Šiokią tokią politinę autonomiją lenkai turėtų. Bet jų finansai, pramonė ir bizniai, kaip ir čekijoj, būtų vokiečių rankose.

Maldos Už Taiką

Kai užtelėjo Europoje karas, tai "Osservatore Romano", Vatikano organas, padarė šitokią pastabą:

"Mes tikime, kad per Dievo gailestingumą ir per geros valios žmonių pastangas įsisiūbuos judėjimas grąžinti taiką. To darbo tenetrukdo nusiminimas; tas darbas neturi būt pertraukiamas ir neturi būt silpninamas; darbas už taikos grąžinimą turi vis labiau didėti ir plėstis, nes karas dabar jau nėra gresiantis pavojus, o mus užgulusi nelaimė.

Šie žodžiai pasirodė minėtame Vatikano organe rugsėjo 4 d.

Tuo pat laiku Bažnyčios vyriausybės parėdymu visose bažnyčiose kalbamos tam tikros maldos už taikos grąžinimą žmonijai.

Karšta, širdinga malda sujungta su uoliu darbu visada neša pageidaujamus vaisius.

APŽVALGA

Kas Pagelbėjo Hitleriui Įsigalėti

Visame pasaulyje bendra nuomonė yra ta, kad visų Europos bėdų ir šio karo kaltininkas yra Hitleris.

Bet kas prigelbėjo Hitleriui sustiprėti ir įsigalėti?

Hitleriui iškilti pagelbėjo jo ypatingi gabumai, jo mokėjimas atspėti vokiečių tautos mintis ir ūpą, mokėjimas išnaudoti situaciją.

Bet svarbiausiais Hitlerio rėmėjais buvo tie, kurie dabar yra jo aršiausiais priešininkais — anglai, lenkai ir prancūzai.

Pradžioje 1930 metų Vokietija, Hitleriui ir nacians vadovaujant, ėmė kelti galvą. Vokietija tada dar buvo silpna ir kaipo karinė pajėga buvo be reikšmės.

Tuo laiku siautė pasaulinė depresija. Anglija pasijuto, kad jos finansai subraškėjo. Anglija nuėjo nuo aukso pagrindo. Prancūzija gi geriau laikėsi ir nelabai skaitėsi su Anglija. Tada Prancūzija ir militariškai buvo labai galinga. Anglija nepakentė Prancūzijos aukšto stovio finansuose ir kariniu atžvilgiu. Anglija ėmė šnairuoti ir bijoti Prancūzijos, kaipo konkurentės. Todėl Anglijai parūpo, kad kaip nors Prancūziją susilpninus. Todėl kuomet Hitleris pasiuntė savo kariuomenę užimti Pareinį, tai Anglija nei piršto nepajudino. Tas jos interesų nekliudė ir todėl ji nei vienu žodžiu prieš Hitlerio žygį neprotestavo. Prancūzija protestavo, bet negaudama Anglijos pritarimo, aprimo. Anglija tik nusišypsojo iš Hitlerio žygio ir Prancūzijos paspurdėjimo. Anglijai patiko, kad atsirado Prancūzijai konkurentas.

Sekantis Hitlerio žygis buvo padidinti savo laivyną. Anglija tam nei kiek nesipriešino, nes žinojo, kad Hitleris nesudarys už Anglijos stipresnį laivyną. Vėl Prancūzija protestavo. Kai Anglija tylėjo, tai Prancūzija vėl turėjo aprimti. O Anglijai vėl patiko, kad stiprėjo konkurentas Prancūzijai, kurios Anglija bijojo.

Kai Hitleris ėmė statyti savo taip vadinamus kišeninius karo laivus, tai Prancūzija ėmė nugąstauti ir ėmė ieškoti būdų savo poziciją sustiprinti. Tą padarė 1935 metais, sudarydama paktą su Italija.

Tuo tarpu Mussolini sumano ekskursiją į Abisiniją. Čia jau susidaro rūpestis Anglijai. Anglija nenori, kad Italija stiprėtų kolonijalėj politikoj. Todėl Anglija visą pasaulį šaukia į talką prieš Italiją ir per Tautų Lygą praveda prieš Italiją sankcijas. Bet Prancūzija dabar gavo progą Anglijai atsikeršyti už rėmimą Hitlerio. Prancūzija nebijojo Mussolinio. Todėl kai Anglija panorėjo, kad Prancūzija veiktų prieš Italiją, ji neveikė.

Iš šitokios padėties naudojosi ir Mussolini ir Hitleris ir tarp abiejų ėmė užsimegsti bičiulystės ryšiai.

Hitleris žinojo prie ko jis eis. Jis žinojo, kad visko sykiu nenuveiks, kad nesukelti nužiūrėjimo, tai su kai kuriais kaimynais reikia net draugingumo ir nepuolimo sutartis padaryti. Hitleris ant savo programo Lenkiją padėjo paskiausia. Todėl pasiūlė Lenkijai nepuolimo paktą. Lenkai tai palaikė už didelę garbę ir pasiūlymą priėmė. Reiškia lenkai prarijo Hitlerio meškerės sliekų.

Prisiartino Ispanijos tragedija. Čia vėl susipynė įvairių tautų interesai. Anglija norėjo Ispanijoj tokios vyriausybės, kuri sudarytų pavojaus Prancūzijai, o Prancūzija norėjo Ispanijoj tokios vyriausybės, kuri statytų pavojun Anglijos Gibraltarą. Mussolini ir Hitleris taipgi turėjo savo išrokavimus ir pagal tai veikė.

Anglija ir Prancūzija tik tada rimtai susirūpino Hitlerio galybe, kai jis pagrobė Austriją. Abi pamatė, kad jau laikas ką nors daryti, kad jam užkirsti kelią. Abi ėmė kalbinti Lenkiją statytis prieš Hitlerį. Bet Lenkija nei klausyti apie tai nenorėjo. Lenkija Hitlerį laikė geriausiu savo bičiuliu. Juk Hitlerio avantūra Austrijon padrąsino Lenkiją pasiųsti ultimatumą Lietuvai ir Lenkija laimėjo. Tai kaip dabar prieš jį statysis?

Atėjo naujas krizis. Hitleris ėmė pulti Čekoslovakiją. Anglija ir Prancūzija išnaujo kalbino Lenkiją kitaip statytis prieš Vokietiją. Lenkija vėl nei klausyti nenorėjo. Juk lenkams susidaro proga suvesti sąskaitas su Čekoslovakija. Lenkija pareiškė Hitleriui, kad jei jis ims iš Čekoslovakijos sudetų vokiečius, tai ji griebs Tešeną. To Hitleriui tereikėjo. Lenkija pasidarė Hitlerio talkininkė ir prisidėjo prie išdraskymo Čekoslovakijos. Apjakę lenkai nematė, kad savo žygiais stiprino tą, kurs yra seniai suplanavęs juos pačius pasmaugti.

Metai nepraėjo po Čekoslovakijos išdraskymo lenkai pamatė, kad jie besą "next" ant Hitlerio programos. Hitleris "pamiršo", kad lenkai buvo jo talkininkai keletoj jo avantiūrų. Lenkai tada atsiminė savo senus bičiulius — anglus ir prancūzus. Prie jų bėgo su savo rūpesčiais. Anglams ir prancūzams ne pro šalį būt buvę Lenkiją matyti apsvilinta už nepaklausymą jų prieš Mucnichą. Bet rimtai rūpėjo ir savas kailis. Todėl pažadėjo talką.

Bet kadangi lenkai savo greitu susmukimu visą pasaulį nustebino ir savo bičiulius apvylė, tai ir atsirado įvairių spėliojimų apie tai, kad šis karas gali baigtis taip, kaip "pankščių vaina".

ROMOS KATAKOMBOS

Kas aplanko Romos katakombas, tas pergyvena pagarbią baimę. Baimę, kuri yra visai skirtinga nuo to, ką patiria keliautojas, pirmą kartą apžiūrinėdamas to seno miesto tūkstantmečius paminklus — Kolizėjų, Tito Arką, Forumą ir kt. — primenančius dingusią pagonių didybę. Tas jausmas skiriasi ir nuo gilios pagarbos, kuri pripildo širdį, kai įžengi į didžiąją Šv. Petro baziliką, arba kai aplankai šventas Celijano ar Eskvilino vietoves.

Įžengti į katakombas, reiškia ne tik palikti XX amžių, bet kartu ir nueiti atgal į patį apaštalų vietininkų laikmetį, ir sueiti į glaudų kontaktą su pačiomis pirmosiomis Bažnyčios dienomis.

Vieno Trapisto vienuolio vadovaujami, nusileidome stačiais laiptais žemyn. Mus apsiautė tamsa, kaip naktis. Oras drėgnas ir priplėkusiai vėsus, o siauras koridorius atrodė, kad čia pat ir baigiasi. Uždegtom žvakėm nešini, ėjome į priekį, ir netrukus, kai įžengėm į plačią koplyčią, kur tose ankstyvose Bažnyčios dienose buvo aukojama šv. Mišių auka, mes pajutom tą pagarbią baimę.

Štai matome jaunutę Bažnyčią, kuri tais persekiojimo laikais, rado čia prieglobstį. Gyvieji kankiniai bėgo į šitas požemines galerijas ir koplyčias. Čia ilgus metus jie gyveno ir čia laidojo savo mirusius. Čia keli popiežiai slapstėsi nuo romėnų.

Galite lengvai įsivaizduoti Sebastijoną, ar Cecilią ar Agnietę, klupančius mažutėje koplyčioje, iškirstoj uoloje, karštai patarnaujant prie šv. Mišių, ar priimant Švenčiausiąjį. Čia buvo atliekamos jungtuvės. Čia buva krikštyjama, klausoma išpažinčių, šventinami kunigai, čia buvo atnešami ir ligoniai priimti paskutinius sakramentus.

Iki Domitijono persekiojimo laikmečio (81 — 96 mt.) krikščionys buvo laidojami privačių nuosavybių laukuose padarytose kapinaitėse. Požeminės kapinės pradėjo naudoti pačių persekiojimų metu. Vietą joms parinkdavo ten, kur vulkaniška uola buvo minkšta ir todėl lengvai davėsi ardoma. Koridoriai bei koplytėlės nebuvo vienoje plotmėje, bet kryžiavosi vieni aukščiau kitų. Ventiliacijai buvo iškirsti kaminai, kurie jungėsi su šviežiu oru.

Mirusieji buvo laidojami koridorių sienose iškaltos skylėse, kurios buvo uždaromos marmūro lentomis — dangčiais. Apskaičiuota, kad visų katakombų bendras ilgis yra apie 600 klm. Koridoriai kryžiuojasi, kiekviename žingsnyje, sudarydami labirintus, į kuriuos patekę romėnai kariai tuojaus paklysdavo. Įėjimuose krikščionys turėdavo sargybinius, kuriems norintieji įeiti krikščionys turėdavo pasakyti slaptažodį. Daug koridorių netikėtai baigiasi stačiai siena, o įėjimai į koplyčias, kur krikščionys turėdavo savo religines apeigas, buvo padaryti pro sumaniai paslėptas lubų skyles, iš kurių žemyn būdavo nuleidžiamos kopėčios. Katakombų įėjimai iš lauko buvo padaryti senose apleistose smėlio kasyklose, kurių angos būdavo apželdinamos tankiais krūmais.

Palengva eidami siauru koridorium, praėjome popiežių kriptą, kur sienose palaidoti vienuolika popiežių, pradedant Soteru (168 — 176 mt.) ir baigiant Kajum, kuris mirė 296 mt. Iš šitos kriptos įėjome į šv. Cecilijos kriptą. Cecilija buvo kilnios šeimos dukrelė ir 230 mt. mirė už tikėjimą kankinės mirtimi. Jos kūną įdėjo į kipro medžio karstą ir palaidojo šv. Kalisto kapinėse šalimais prie popiežių kriptos. 817 mt. Petro sostą užėmė pop. Paskalis, ir jo parėdymu 2,300 kankinių kaulai buvo išimti iš katakombų ir išsiuntinėti į įvairias bažnyčias, nes buvo bijomasi svetimšalių invazijos. Pop. Paskalis labai stengėsi surasti šv. Cecilijos relikvijas, tačiau jam nepavyko. 821 mt. pasirodė jam Cecilija ir nurodė vietą, kur ji buvo palaidota. Pats pop. Paskalis surado jos karstą, o jame visai sveikutėlį kūną, kurį pernešė į šv. Cecilijos bažnyčią, Trastevere.

Katalikas maldininkas, aplankęs katakombas, iš visų pusių mato aiškius įrodymus, kad šių dienų Katalikų Bažnyčios mokslas nieku neišsiskiria ankstyvosios Bažnyčios mokslo. Koridorių ir koplyčių sienose lig šiai dienai išlikę žodžiai ir simboliai tikėjimo į Kristaus dievybę, krikštą, Eucharistiją, šv. Mišias, pragarą, atgailos sakramentą, šventųjų bendravimą ir t.t.

Kaip dabar, taip ir tada Kristaus Bažnyčia buvo valdoma popiežiaus, gyvenančio Romoje.

NETIKINČIO ŽMOGAUS SIELA IR JO GYVENIMAS

— "Vargas tai sielai, kuri nuo Dievo atsiskyrus, dar tikisi šiame pasauly rasti ką nors geresnio už Jį. Ne, tada jau gali žiūrėti į priekį ir užpakalį; į dešinę ir kairę, aukštyn ir žemyn, o visur girdėsi tucs pačius žodžius: visur vargas be Dievo". (Šv. Augustinas)

Mūsų laikais žmogaus nukrikščionėjimas smarkiais šuoliais kyla ir plinta. Kokios gi priežastys priveda prie šio? Anksčiau buvo stengiamasi sudaryti lyg sistemą, kuri galėtų suprantamai išaiškinti žmogaus gyvenimą, bet viskas buvo veltui. O kas galėtų duoti tokią sistemą. Trumpas atsakymas — krikščionybė!

Ji harmoningai susiderina su gyvenimu, remiasi geriausiu žmogaus sielos pažinimu, ji duoda atsakymą žmogaus gyvenimui.

Bet nežiūrint viso to, ji turi gana daug priešų. Vieni jų mėgina teoriškai griauti, kiti mėgina nustelbti tėvynės, kultūros, mokslo, proto, darbo ir laisvės obalsiais. Gi treti — mėgina ne protą, bet valią ir jausmus veikdami. Ir kaip tik vienas rašytojas apie tai išsitaria: "Išplėšus krikščionybės diegą iš žmogaus, laisvą valią, išnyksta ir protas. Žmogus lieka dvikojis gyvulys!" Kas tada yra žmogus, jei jau nebejaučia savyje Dievo atvaizdo?!

Žmogus vertė ir žemiškoji laimė daugiausia pareina nuo vidujinio gyvenimo. Žmogus visada yra linkęs į maištą prieš bet kurį autoritetą ir nori visur ir visada su savo "aš" pradėti ir baigti.

Šiandien tikybiniai klausimai nėra taip giliai įsmigę į žmonių gyvenimą. Abejingumas tikybiniuose klausimuose rodo proto bankrotą. Taip pat toks pats abejingumas yra kartu ir širdies bankrotas. Būti abejingu, reiškia tą patį kaip neturėti širdies.

Visi, kas nesijaučia Kristaus ir Jo Bažnyčios draugai, yra jų priešai. Net yra pats pasakęs: "Kas ne su manim, tas prieš mane".

Kaip pirma taip ir dabar pasauliui išgelbėti yra vienas būdas: reikia skelbti žmonėms pilną, neapkarpytą katalikybę tol, kol visas pasaulis bus perrūgęs katalikybe.

Nereikia mokytis bolševizmo ar humanizmo, kad mokėtume žmogui atiduoti tai, kas jam priklauso. Užteks išmokti katalikiškos kalbos. Kada apie kiekvieną paprastą žmogų pradėsim katalikiškai galvoti, tada pradėsim kalbėti ir katalikiška meilės kalba.

Katalikiška meilės kalba išspręs neaiškumų ir ras išeitį gyvenime. **Smilga**

Karas Nutraukė Turėjusias Įvykti Derybas

KAUNAS (E) — Turėjusios įvykti Lietuvos - Vokietijos derybos dėl pensininkų bei kitų socialių klausimų, kol paaiškės padėtis, laikinai atidėtos. — Speciali Ministrų Tarybos paskirtoji prie Užsienių Reikalų Ministerijos komisija yra gavusi per 5,000 prašymų iš Lietuvos piliečių, kurie turi reikalų su pasilikusiu Klaipėdos krašte turtu. — Baigiama susitarti dėl Klaipėdos krašto pabėgėlių. Tie, kurie turi Lietuvos pasus, jei jie nėra bausti už tokius nusikaltimus, už kuriuos pagal naują pasų įstatymą atimama Lietuvos pilietybė, galės pasilikti Lietuvos piliečiais.

Kas tau nemalonu — ir kitam to nedaryk.

Žvelgti aukštyn, mokytis dar daugiau, stengtis visada kilti! **Pasteur**

Tiktai tuomet pakilsime aukščiau kultūroje, kuomet išmoksime naudingai laiką sunaudoti.

Turi ką parduoti, ar nori ką pirkti, pasiskelbk "Draugo" Classified skyriuje, kuris duoda gerų rezultatų.

Kol maži buvom, tėvai mus sergėjo. Kai užaugome, Dievas įsakė sąžinei mus sergėti. Klausykime to vadovo.

Dėkingumo šilima pripildo katalikо širdį, kad Dievas jam suteikė tą patį tikėjimą, kaip ir tiems, kurie giliai miega toli po Romos miestu. *(S).*

654

Iš Pelenų Išbėgo "Velnias"

Kaip Seniau Imdavo Į Rusų Kariuomenę

Augino Senkus du sūnu. Kuo vardais — neatsimenu. Žinau tik, jog vieną vadino Kalvuku, o kitą — Pelenium. Pelenis buvo vyresnis, o Kalvukas jaunesnis. Žinomas dalykas, jog, pagal seną paprotį, namus Senkus skyrė Peleniui. Bet... Tuo laiku mūsų kampas jau buvo Rusijos valdžioj, vaikam reikėjo galvoti apie kareiviavimą, o kareivio tarnyba buvo tada ir sunki, ir ilga. Su rūpesčiu Senkų tėvas nesykį žiūrėjo į augančius vaikus. Kalvukas buvo menkas, dėl to buvo viltis, jog pasiliks nuo kareiviavimo, bet Pelenius...

Peleniaus motina, numatydama ateinančias neišaimes, būdavo, ir kąsnį geresnį pataiko sūnui.

— Pateksi, sūneli, į maskoliaus nagus, matysi tik badą, tik šaltį, tik vargą. Valgyki nors dabar, pasilsėki nors dabar...

Sūnelis, būdavo, ir kemša, nesirūpindamas labai nei badu, nei vargu. Šalčiu jisai rūpinosi, tur būt, nes nuo mažens pratinosi žedyje gulėti pelenuose, ypau žiemos metu. Ir gailaširdė motina tyčia paliepė mergoms niekados iš žedžio pelenų neimti, kad mielam sūneliui būtų daugiau minkštų pelenų ir kad būtų šilčiau.

Metai ėjo po metų: sūneliui sukako jau apie dvidešimts metų su viršum, užaugo jau didelis vyras, galėtum manyti, jog nors kojos iš pelenų išlindo, bet ir pelenų krūva, nesemiama iš žedžio, tuo tarpu užaugo nemaža, jau beveik pusę žedžio užėmė — ir vis Peleniui užteko vietos guoliui.

— — — — — — — — — —

Pagaliau, iš tikro, pasklido po apygardą gandas, jog ims vyrus į kareivius. Sykį, pavakare, atlėkė žinia nuo desėtninko į Senkus, kad jųjų vyresnįjį sūnų, Pelenių, ims, kad jis pasitrauktų.

Buvo vėsus rudens vakaras, pūtė šiaurus vėjas, ir iš reto dulkeno smulkiu, nuobodžiu lietumi.

— Tai dar dėkui Dievui, vaikeli, — kalbėjo Senkų bobutė į sūnus, — dėkui Dievui, jog desėtninkas pranešė. Traukis dabar į šalį kuo ūmiausiai...

— O kur jau aš dabar trauksiuosi? — paklausė rūškanai tas, kasydamas pakaušį.

— Kur nori, vaikeli! ar į Katilius, ar į Piliakalnius, ar pagaliau į pačius Domeikius.

Pakasė sūnus dar galvą ir išėjo laukan. O lauke pūtė vėjas ir dergė lietum. Pažiūrėjo vaikinas į vieną, pažiūrėjo į kitą pusę. Dangus iš visur apsiniaukęs. Tie piliakalniai — kaip per verstą, tie Katiliai dar toliau, kaip per pusantro versto. Šalta lauke. Sugrįžo vyras į pirkią.

— Kurgi eisi, vaikeli? — klausė su rūpesčiu motina. — Mums reikia žinoti, kad, kokios galėtume pristatyti tau valgio, ar drabužio tenai.

— Ugi į žedį lįsiu, — atsakė sūnus. — Įlįsiu į žedį, įsikasiu į pelenus, tai niekas ten ir neras.

Motina šiaip, motina taip šnekinti sūnų, kad jis trauktųsi iš namų, bet kur tu prišnekinsi. Įlindo jisai į žedį, ir atlikta.

Laukia Senkai verbausiskų.

Bet... Pradėkime nuo to, jog dabartinė žmonių eilė nesupranta, kas tai buvo verbavimas į kareivius.

Kiekvieną suverbuotą, būdavo, kaip šarvojamą atsisveikina. Ir tankiausiai išleisdavo taip iš namų, nes jau būdavo, daugiau ir nesimato.

Ne be reikalo patarlė tada tarp rusų kareivių buvo: 'Dešimtį užmušk, o vieną išmokyk'. Ir užmušdavo dešimtį iš vienuolikos. Bet ir tie, kur pasilikdavo nuo savųjų rankos, žūdavo paprastai tolydiniuose karuose. Dėl to, patekęs į kareivius, retas, oi, labai retas grįždavo namon, ir tai po ilgų tarnybos metų, niekam nevertu žmogumi tapęs, nustojęs galutinai sveikatos.

Gerai žinojo visa šitai kaimynai, gerai žinojo ir Užbalių kaimo desėtninkas ir, gailėdamasis savųjų žmonių, jisai nesykį davė žinią slaptomis vyrams, kad pasitrauktų šalin verbavimo metu. Žinomas dalykas, jog kvaili žmonės nesuprato ir nemokėjo saugoti ir gerbti tokio desėtninko. Paleido kalbas apie jo įspėjimus, kalbų paskalai pasiekė svetimų žmonių ausis, pagaliau prasidėjo skundai. Ir nors labai gudriai elgėsi vargšas, nors ir užstojo jį vaitas, vienok mažas paimtų vyrų skaičius pats savaime liudijo prieš abudu, ir pagaliau iš Varšuvos atsiuntė tyrinėtoją ištirti, kas kaltas ir kiek kuris kaltas, kad mažai paimta kareivių.

— — — — — — — — — —

Drūčiai kraipė galvą desėtninkas, atsimindamas apie pavojų, apie tyrinėtojo atkeliavimą. Bet su savo rūpesčiais turėjo tylėti, nes vaitas uždraudė apie tai žodį kam nors išsitarti. Dėl to žinojo tik desėtninkas savo rūpesčius ir tas stiklelis, kurį iš rūpesčio dabar gėrė vaitas...

Kokių mėnesių anksčiau prieš visuotinio verbavimo laiką, rudens metu, vieną dieną sulojo šunes pavieškelėje, ties desėtninko lauku. Nuo vieškelio vėsiu oru sklido balsas plačiai ir šunų, ir tramdančių juosius desėtninko piemenų, — sklido į visas puses, dalėkė ir į desėtninko namus, nors tie ir atokiai stovėjo nuo vieškelio.

— Tėvai, tėvai! — šūktelėjo desėtninkienė pati, — žiūrėki, ugi ten vežimas su raiteliu pasuko į mūsų kelelį.

Į šituos žodžius desėtninkas išėjo iš klėties, kur jis javus saikavo, pildamas į aruodą, ir pridengęs akis ranka dėbtelėjo kelelio link. Du darbininku bernu sustojo taipogi pažiūrėti, kas gi čion važiuotų dabar į jų šeimininko namus, mat, ir jiems įdomu buvo.

— Ugi ten lyg koks kareiviškas, — tarė viens iš bernų.

— Hm! — numykė tiktai į šitai desėtninkas ir, dar metęs sykį akimis į važiuojančius, tikriau įsitikinti, atsiliepė į vyrus:

— Tu, Krisiau, bėk kuo ūmiausiai į Senkus, tegul Pelenius traukiasi šalin ir tegul duoda kitiems gandą, o ypač Katiliams. O tu, Medeli, — atsiliepė į kitą vyrą, — upeliu patrauki į Lingius; tegul Jonas bėga, kur akys neša. O iš Lingių ar tu pats, ar jie tegul duoda žinią į Panevolią. Skubinki, — pridėjo, rakindamas klėties duris.

— — — — — — — — — —

Bet nors vyrai ir paskubiu skyrėsi, vienok spėjo šypteli vienas kitam, o Krisius nesitvėrė nepritaręs:

— Pelės, bėkit, katinas eina!

Kada vežimas atsirado ties desėtninko namais, pati jo grumdė sau geldoje vaiko marškinius, o pats desėtninkas skaitė maišus ant prieklėčio.

Iš vežimo išlipo vaitas su kažkokiu ponu, o raitelis ir važnyčia pasirodė esą žandarai, kurie neva netyčia stojo iš abiejų desėtninko sodybos pusių, žiūrėdami, kad niekas neišeitų iš jo namo. Atvykusiųjų arklius turėjo apžiūrėti desėtninko sūnus.

Pasilsėję ir užkandę desėtninko svečiai, drauge su juoju atkeliavo į Užbalius, paėmę iš aplinkinių kelis vyrus verbauninkus. Atkeliavo ir apstojo Senkaus namus. Po valandai, suvaryti iš kitų namų, žmonės apstojo ir visą Užbalių kaimą.

Atvažiavusis su vaitu buvo tai tyrinėtojas, atsiųstas iš Varšuvos. Ir, tur būt, nemažai jisai nugąsdino vaitą, nes tas ir žado beveik nustojo, tik mykė. Ėmė krėsti Senkų namus. Apžiūrėjo kluoną, daržines, išbadė visą šieną šalinėse, visus mėšlus tvartuose iškrapštė, aruodų javus išbadė. Pirkią apžiūrėjo, aukštą išgriozdė visą — Peleniaus niekur nerado. Pradėjo jau temti. Ties žedžiu ant kudmento sukurta ugnis švietė pirkioje, remdamasi su dienos šviesa, ir kaitino kropą, pakabintą ant vaškaros. Šalia kudmento sėdėdama, Senkuvienė skuto bulves ir dėjo į kropą, rengdama bulvinę košę vakarienei.

— Jūsų malone, — atsiliepė į tyrinėtoją desėtninkas, — apžiūrėjome mes visus namus, man rodos, reiktų apžiūrėti ir žedį.

— Bet jaugi ir žedis, — atsiliepė vienas iš verbauninkų, atidaręs pečdangtę.

— Tik velniams veistis, — pridėjo desėtninkas.

— Ugi ar dar čion pas jus esama velnių? — paklausė vaito, lyg nusiminęs, tyrinėtojas.

— Sunku ką tikra atsakyti, — atsiliepė vaitas, — matote, kampas čion tamsus, žmonės dar laikosi daugelio senovės visokių burtų...

Tyrinėtojas pradėjo jausti, jog per jį šiurpuliai eina, ypač metus jam akimis į atidarytą žedį, kurio skylė, tamsi kaip pragaro nasrai, tartum tik laukė praryti aukos.

— Duokite man iešmą ar pagaikštį! — paliepė desėtninkas, kreipdamasis į verbauninkus. Bematant pakišo jam į rankas vienas iš vyrų gana smailą iešmą, kurį sustvėręs desėtninkas dūrė į pelenų krūvą, laikydamas ties viduriu. Na, ir pataikė Senkų Peleniui į pačią bambą!

— Vaje! — suriko tas, šokdamas laukan su išgąsdintomis akimis.

Su Pelenium iš žedžio mušėsi laukan pelenų debesys, tartum dūmai, lėkdami paskui tikrąjį pragaro sūnų.

Tyrinėtojas metė akimis į Pelenių. Išgąsdintos akys, ilgi susivėlę plaukai su krintančiais iš jų pelenais, debesys pelenų, kaip dūmų debesys, sekantis vyrą — nurodė tyrinėtojui, jog tai ne žemiškos kilmės paveikslai, tik velniškų ir pragaro pajėgų vaidai ir išgamos... Persigandęs mirštamai, jisai puolėsi laukan iš pirkios su riksmu:

— Velnias, velnias!

Paskui jį sprūdo laukan Pelenius pro pramuštą verbauninkų ratą; paskui Pelenių — desėtninkas, norėdamas jį suimti

(Nukelta į 5 pusl.)

FOR DELICIOUS SNACKS . . .

KRAFT CHEESE SPREADS

● Just bring out several varieties of Kraft Cheese Spreads and crackers . . . and company refreshments are all ready! These Spreads are grand for sandwiches, appetizers and salads, too. Notice the smart new circle-dot design on the Swankyswig glasses Kraft Spreads come in.

KLAUSYKITĖS

nuolatinių ir labai įdomių, Povilo

ŠALTIMIERO

RADIO PROGRAMŲ IŠ STOTIES WHIP (1480 K.)

Kas Vakarą Nuo 6:30 Valandos.

LEO NORKUS, Jr.

DISTRIBUTOR OF

AMBROSIA & NECTAR BEERS

GERKIT tik GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA Alų, bet, prie to išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2423 West 64th St. Tel. Hemlock 6240

Dešimtinis Išpardavimas Radio Jubiliejaus Proga.

DYKAI — didelis vilnonis blanketas, vertas $10.00, su kiekvienu pečium.

More plus features are built into this new Quaker than in any other heater made. Especially designed for Quaker's Golden Anniversary it brings you these many time and money saving features: *Air-Flow Top* to speed up circulation . . . *Visual Control Dial* for fingertip control on the front of the heater . . . *Pyrex Flame Panel* to bring the glow of the flame into the room . . . *Economiser Burner* for lowest turndown . . . *Radiadors* for "spot" heat . . . and *Aerovex Base* to reduce floor drafts to a minimum. Nowhere else can you get such thrilling beauty, so many outstanding features, such dependability! And you'll be surprised to find how little it costs to own this heating masterpiece!

Jos. F. Budrik

FURNITURE HOUSE

3409–3421 South Halsted Street

Tel. Yards 3088

1940 Metų Radio Modeliai Iškrauti Parodai.

BUDRIKO RADIO PROGRAMAI:
WCFL 970 k. nedėlios vakare 9 valandą.
WAAF 920 k. pirmad. ir penktadieniais 4:30 popiet.
WHFC 1420 k. ketverge kaip 7 valandą vakare.

THINGS THAT NEVER HAPPEN

Delicious MACARONI-AND-CHEESE READY IN 9 MINUTES

Lietuviškas Viešbutis

2435 So. Leavitt St. Chicago, Ill.

Tel. ROOSEVELT 3552

Walter Neffas, sav.

Linksma girdėti, kad atvažiavus į Chicagą, surandi Lietuvišką Viešbutį pernakvojimui. Nagi, Laure, ar aš tau nesakiau, kad kaip atvažiuosi į Chicagą, tai rasi WALTERIO NEFFO Viešbutį? Jums kiekvienas lietuvis pasakys, nes jį žino. Mat jis turi puikiausius ir geriausius kambarius Vestsidėje. Kambariai švarūs. Galima privažiuoti iš visų dalių miesto ir jis jums patarnaus dieną-naktį, nes p. Walteris yra prielankus žmogus, senas gyventojas Chicagos miesto.

KAIP POLICIJA NAUDOJASI MEDIUMAIS

Visa eilė aukštesniųjų Paryžiaus policijos valdininkų dabar studijuoja įdomų klausimą, kiek galima pasitarnauti mediumu, t. y. užhipnotizuotu žmogumi, painių kriminalinių nusikaltimų išaiškinimui.

Ypatingai tuo užsiima žinomas Paryžiaus slaptosios policijos valdininkas Karolis Lepierre'as, kuris šia tema neseniai rašė Paryžiaus spaudoje.

— Yra pasaulyje dalykų, kurių negalima pažinti paprastu būdu, — sako Lepierre'as. — Iš tikrųjų pagrindinis slaptosios policijos valdininko darbas yra griežtas darbas, tačiau kartais turime skaitytis ir su reiškiniais, kurie vyksta antjausminėj plotmėje. Yra atsitikimų, kur aiškiaregių žmonių ir mediumų patarnavimai slaptajai policijai davė tikros paramos.

Štai neseniai turėjom perkrimsti kietą riešutą, pasakoja Lepierre'as. Buvo užnuodytas ūkininkas. Apžiūrėjęs lavoną, gydytojas Dufoy tvirtino, kad žmogžudystė buvo padaryta kirviu. Tačiau niekas negalėjo rasti kirvio, o be nužudymo įrankių žmogžudžio surasti nebuvo galima. Buvo įtartas vienas vyras ir laikinai pasodintas į kalėjimą, kuriame šis po kiek laiko pasikorė ant savo kaklaryšio. Tas dalyką visai šupainiojo, ir žmogžudystės išaiškinimas buvo visai neįmanomas.

Maždaug tuo pačiu metu kalėjiman pasodinta kažkokia tarnaitė Marė Lubois, kaltinama padariusi įvairių vagysčių ir kuri, kas įdomiausia, nusikalsdavo paprastai miegodama, t. y. lunatizmo stovyje. Kalėjimo gydytojas dr. Dufay tvirtino, kad ši moteris užhipnatizuota turi nepaprastą aiškiaregystės pajėgumą ir matanti toliesančius dalykus.

Kada visi kalbėjo apie tą neišrištą kriminalinę mįslę, kalėjimo gydytojas pasiūlė slaptosios policijos tardytojui paimti į pagalbą Marę Dubois. Gavęs mūsų sutikimą, gydytojas nuėjo į kamerą, kurioje buvo aiškiaregė moteris. Jis paėmė su savim dalį kaklaryšio, ant kurio buvo pasikoręs savižudys. Greitai gydytojas užmigdė moteriškę hipnotizmo miegu, čia pat išsiėmė iš kišenės dalį kaklaryšio ir įspaudė jį į Marės Dubois rankas.

Tuojau moteris pašoko ir, sviesdama kaklaryšį ant grindų, sušuko:

— Nenoriu jo liesti!"

—Kodėl? — paklausė gydytojas.

— Šiuo kaklaryšiu pasikorė žmogus kalėjime, — atsakė.

— O kodėl jis buvo pasodintas į kalėjimą? — paklausė dr. Dufay.

— Kadangi nužudė žmogų! — buvo atsakymas.

Gydytojas dabar aštriu tonu paklausė.

— Kokiu būdu jis padarė tą žmogžudystę?

— Mažu kapliu — atsakė moteris.

Tai sutiko su dr. Dufay spėjimu, kuris buvo apžiūrėjęs nužudytojo ūkininko lavoną.

Jis paklausė toliau:

— Ką galvažudys padarė su kirviu?

— Jis..., matau, įmeta kirvį į tvenkinį, esantį arti užmuštojo ūkininko gyvenamo namo. Matau kirvį labai gerai tvenkinio dugne.

Su nepaprastu tikslumu moteris atvaizdavo tą vietą taip, kad dar tą pačią dieną, gydytojui vadovaujant, pasisekė atrasti ir išimti iš vandens nužudymo įrankį.

Tiek apie įdomų atsitikimą, prie kurio bendrai dirbau. Ko mums, slaptosios policijos valdininkams, nepasisekė susekti ilgu vargingu darbu, tą pasiekė ir išaiškino minima moteris savo aiškiaregystės gabumu.

Lygiai labai įdomus yra kitas atsitikimas su žinomu Lenkijos aiškiaregiu Steponu Osovieckiu iš Varšuvos.

Centraliniame Varšuvos banke buvo padaryta vagystė. Vienas banko klijentas tvirtino, kad iš slaptos spintos dingo jam labai brangių akcijų dėžutė. Įtarimas krito trims banko valdininkėms, kurios šiame skyriuje dirbo. Norėdama išvengti nesusipratimų, viena valdininkių sumanė ieškoti pagalbos pas Osovieckį. Šis buvo nuvestas prie spintos, iš kurios buvo dingusios akcijos. Staiga nušvito jam veidas ir inž. Osovieckis tarė: "Prieš save aiškiai matau sceną... Kažkoks žmogus artinasi prie slėptuvės, ją atrakina, išsiima iš jos akcijas ir deda į portfelį. Paskui vėl atsitraukia... Jis turbūt, yra banko valdininkas, nes niekas nesistebi jo atsilankymu. Matau tą žmogų taip aiškiai, kad galėčiau jį lengvai pažinti."

— Gal, Pone, sutiksit tai padaryti? — paklausė direktorius.

— Mielai, — atsakė Osovieckis.

Kitą dieną direktorius apvedžiojo aiškiaregį po banką. Staiga inž. Osovieckis sustojo, rodydamas direktoriui vieną banko valdininką. Po pusvalandžio slaptosios policijos agentai padarė kratą to valdininko gyvename name ir oficinėj dežutėj surado visas išvogtas akcijas. Taip aiškiaregis Osovieckis išlaisvino iš kalėjimo nekaltai pasodintas moteris ir atidengė tikrą nusikaltėlį.

To negalima pasiekti paprastu būdu, — sako minėtasis Lepierre'as — ir dėl to ateityje slaptoji policija būtinai turės naudotis mediumais, kurių veikimas nors dar nėra mokslo išaiškintas, tačiau dažniausiai yra mums dar nežinomų prigimtų jėgų veikimas. Jeigu žmonių aparatų pagalba galima slaptus eterio bangavimus ir matyti, kas dedasi už tūkstančių kilometrų, tai ką kalbėti apie Dievo Kūrinį žmogų, kuris yra daug tobulesnis už žmonių sukurtus aparatus. (S).

Koks Šių Metų Lietuvoj Javų Derlius

KAUNAS (E) — Dėl pavasarį šalto ir vėliau sauso oro šiemet dobilų suimta 40-60 nuoš. mažiau kaip pernai. Pievos silpnai tepažėlė. Tačiau javų, linų ir sėmenų dėrliai numatomi nemažesni, o rugių, kviečių ir bulvių net didesni kaip pernai su visu Klaipėdos kraštu. Javų kokybė gera. Šių metų derlius spėjamas toks: rugių 643,430 tonų, kviečių 211,400 tonų, miežių 253,200 tonų, avižų 430,360 tonų, žirnių 65,180 tonų, vikių 19,910 tonų, linų 38,370 tonų, sėmenų 34,260 tonų ir bulvių 2,137,920 tonų.

REMKITE, PLATINKITE KATALIKIŠKĄ SPAUDĄ

Stop Scratching
RELIEVE ITCHING SKIN Quickly
Even the most stubborn itching of eczema, blotches, pimples, athlete's foot, rashes and other externally caused skin eruptions, quickly yields to pure, cooling, antiseptic, liquid D.D.D. PRESCRIPTION. Clear, greaseless and stainless—dries fast. Its gentle oils soothe the irritation. Stops the most intense itching in a hurry. A 35c trial bottle, at all drug stores, proves it—or your money back. Ask for D.D.D. PRESCRIPTION.

LIFE'S BYWAYS

THE AWFUL PRICE YOU PAY FOR BEING NERVOUS

Check Below And See If You Have Any Of The Signs

Quivering nerves can make you old and haggard looking, cranky and hard to live with—can keep you awake nights and rob you of good health, good times and jobs.

Don't let yourself "go" like that. Start taking a good, reliable tonic—one made especially for women. And could you ask for anything whose benefits have been better proved than world-famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound?

Let the wholesome herbs and roots of Pinkham's Compound help Nature calm your shrieking nerves, tone up your system, and help lessen distress from female functional disorders.

Make a note NOW to get a bottle of this time-proven Pinkham's Compound TODAY without fail from your druggist. Over a million women have written in letters reporting wonderful benefits.

For the past 60 years Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound has helped grateful women go "smiling thru" trying ordeals. Why not let it help YOU?

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMAS

vairių valgių gaminimui, pyragų pajų ir duonų kepimui; įvairių konservų ir preservų darymai, paukš

Didelė 223 puslapių knyga su naujausiais receptais įtienos kepimui ar virimui, daržovių ir vaisių užlaikymas, ir tt. Taipgi yra visokių naudingų patarimų šeimininkėms.

Šią knygą galima gauti per paštą arba raštinėje:

KAINA SU PERSIUNTIMU
$1.10
RAŠTINĖJE
$1.00
"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Ave.
CHICAGO, ILL.

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS
REAL ESTATE
INSURANCE AND LOANS

Statau visokios rųšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau visokį taisymo darbą be jokio cash įmokėjimo, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. (Išgaunu geriausį atlyginimą iš Fire Insurance Companijų dėl taisymo apdegusių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie:

JOHN PAKAL
6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

ALEX ALESAUSKAS & SONS
Wholesale Furniture Co.
6343 So. Western Avenue
REPUBLIC 6051

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Yards 3146.
VALANDOS: Nuo 11 iki 12; 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 8
Sventadieniais: 11 iki 12
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir akinius pritaiko
3343 S. Halsted Street

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3—8 P. M.

Tel. CANal 5969
DR. WALTER J. PHILLIPS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS:
1 — 4 ir 6:30 — 8:30 vakare
ir pagal sutartį.

DR. F. C. WINSKUNAS
PHYSICIAN AND SURGEON
2158 W. CERMAK ROAD
Ofiso tel. Canal 2345
Ofiso Val. 2—4 ir 7—9
Res. 2305 S. LEAVITT St.
Res tel. Canal 0402

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
2-tros lubos
CHICAGO, ILL.
Telefonas MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 vak. ryte, nuo 2 iki 4 vak. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 v. v.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryte

Telefonas HEMlock 6286
DR. A. G. RAKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2415 W. MARquette Rd.
Ofiso valandos:
10—12 val. ryte
2—4 ir 6 —8 val. vakare.
Trečiadieniais ir Sekmadieniais Susitarius.

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994
Rez. Tel. PLAza 3200
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dieną.

AKIŲ GYDYTOJAS

DR. VAITUSH, OPT.
SPECIALISTAS OPTOMETRICALLY AKIŲ LIETUVIS
Suviršį 20 metų praktikavimo
Mano Garantavimas
Palengvins akių įtempimą, kas esant priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių įtempimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias kliaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.
Valandos: nuo 10 iki 8 val. vak.
Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigios kaip pirmiau.
4712 SO. ASHLAND AVE.
Telefonas YARds 1373

LIETUVIAI DAKTARAI

TEL. YARDS 5557
DR. FRANK C. KWINN
(KVIECINSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
OFISO VALANDOS:
2—4 ir 7—8:30 Vakare,
ir Pagal Sutartį.

DR. P. J. BEINAR
(BEINARAUSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6900 So. Halsted Street
TELEFONAI:
Ofiso — Wentworth 1612
Res. — Yards 3955.
OFISO VALANDOS:
2 iki 4 popiet 7 iki 9 vakare
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

DR. A. J. MANIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIRginia 1116 4070 Archer Ave.
Valandos: 1—3 ir 7—8
Kasdien išskyrus Seredą
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 2—4 ir 7—9 vak.
Ketv. ir Nedėliomis susitarus
2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN and SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office Tel. YARds 4787
Namų Tel. PROspect 1930

Tel CANal 6122.
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v.
REZIDENCIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7868

Office Phone PROspect 1028
Res and Office 2359 S. Leavitt St.
Val: 2-4 pp. ir 7-9 vak. CANal 0706
DR. J. J. KOWAR
(KOWARSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Chicago
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

Tel. YARds 5921
Res.: KENwood 5107
DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val. nuo 1—3; nuo 6:30—8:30
756 West 35th Street

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Rezidencijos tel BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 2—4 ir 6—8 P. M.
Rezidencija
3939 So. Claremont Ave.
Valandos 9—10 A. M.
Nedėliomis pagal sutartį.

Tel CANal 0257
Res. Tel. PROspect 6656
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezidencija 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet
6 iki 9 vakare

Tel. YARds 2246
DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Val.: nuo 9 ryto iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį

DR. V. E. SIEDLINSKI
DANTISTAS
4143 South Archer Avenue
Telefonas Lafayette 3650
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
4631 So. Ashland Ave.
Tel YARds 0994
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais.

1500 METŲ SENUMO FORTIFIKACIJOS

Mažojoje Nemuno kilpoje atrasta senovės Lietuvos fortifikacijų, kurios yra supiltos beveik prieš 1500 metų.

Jau anksčiau toje vietoje buvo randama įvairių senienių. Ties Kampiškių, Kernuviu, Papienės ir Škėvonių kaimais buvo randama metalinių senienių, titnaginių įrankių ir kitų akmens gadynės kultūros likučių. Pernai vienas žmogus prof. Volteriui atnešė ten rastų žalvarinių apyrankių ir kitų senienų. Dabar beveik atsitiktinai minėtoje vietoje buvo aptikta senovinių pylimų, kurie tikrai yra įdomūs. Tą vietą pirmiausiai susidomėjo tapytojas Šimonis.

Po to į tą vietą buvo padaryta savotiška ekspedicija. Mat, tada Birštone vasaroja prof. Volteris, tad jam vadovaujant susirinko keliolika žymesnių žmonių, jų tarpe ir skulptorius Rimša, tapytojas Šimonis, Valstybės Tarybos narys Papečkys, rašytoja Šimonaitytė, solistė Staškevičiutė ir kiti. Ties Birštono miesteliu buvo apžiūrėta gana ilgi pylimai prie kurių rasta įvairių degėsių ir sluoksnių. iš kurių galima spręsti, kad ta vieta tikrai yra supilta. Čia pat Šimonis prof. Volteriui parodė ten rastas senienas. Tai buvo skaldyto titnago gabalai, tašytų akmenų dalys, storų puodų likučiai, ir kitos senienos iš akmens gadynės. Paskui, buvo apžiūrėta pylimų viršus ir jų ilgis. Pasirodo, kad šie keisti pylimai yra ne kas kitas, kaip senovės sustiprinimai. Jie eina nuo aukšto kalno, kur netoliese yra buvusi Kernuvių pilis. Šie sustiprinimai nusidriekia per smėlytą lygumą, pro Birštono pušynėlį, beveik iki Nemuno kranto. Pylimai gerai išsilikę ir vietomis gana aukšti. Pasak prof. Volterio nėra jokios abejonės, kad šioje vietoje jau akmens gadynėje buvo gyventa žmonių. Tada aplinkui buvo pelkės ir balotos vietos. Tad vietos gyventojai nuo aukšto kranto per pelkėtas vietas supylė tuos pylimus, kurie buvo naudojami ir apsigynimui. Mat, netoliese yra ne tik Kernuvių piliakalnis, bet ir istorinė Pūnios pilis ir kitos vietos, kuriose Kryžiuočiai kovėsi su lietuviais.

Ir vietos gyventojai šią vietą vadina Piliviete. Ten gyvenąs apie 80 metų amžiaus senukas Kabašinskas pasakoja, kad šioje vietoje kadaise stovėjusi pilis, o apylinkėje buvo smarkių mūšių. Šis senukas parodė ir vietą, kurioje randama daug žmonių kaulų ir net ginklų. Prieš daugiau kaip 30 metų tas apylinkes tyrinėjo rusų archeologai, bet ką jie ten rado nežinoma. Netoli girininko namo, kur yra pylimas, dar ir dabar randama didelių akmenų. Spėjama, kad ir jie buvo panaudoti senovės sustiprinimams. toj vietoj randama ne tik akmens ypatybės, bet ir kitų kultūros laikot. pėdsakai.

Prof. Volteris neigė, kad akmens gadynėj gyveno suomiai. Čia gyveno lietuviai.

Minėti aukšti pylimai, kurie beveik, prieš pusantro tūkstančio metų tarnavo kaip fortifikacijos, iki mūsų laikų tik vienoje kitoje vietoje buvo žmogaus rankos paliesti. Pylimai apgadinti tik prie kapų. Jų ilgis siekia apie 1500 m. Prof. Volteris šią vietą žada patyrinėti smulkiau. Be to, manoma, ten surinkti ir kitas senienas. Tik tada susidarys pilnesnis vaizdas kas ten gyveno ir kokios kultūros likučiai paliko iki mūsų dienų.

Šios vietos išaiškinimas priklauso Šimoniui, senovės mylėtojui. *(a).*

THINGS THAT NEVER HAPPEN

"KIDS" — AN AMERICAN

Didėja Lietuvos Pramonė

KAUNAS (E) — Pagal oficialinius duomenis, mūsų pramonė šiemet dirba normaliai, o kai kuriose šakose gamyba net padidėjo. Daugelis plytinių dirba 30-40 nuoš. daugiau, o kai kur net dvigubai daugiau nei pernai; audimo pramonė dirba 30 nuoš. daugiau. Per gegužės mėnesį įsisteigė 5 naujos įmonės su apie 245,000 lt. kapitalo. Stambiausia iš naujai įsisteigusių pramonės įmonių yra vinių ir pasagų fabrikas. Iš viso nuo metų pradžios įsteigta 12 naujų įmonių su 570,000 lt. kapitalo.

Nusekė Lietuvos Upės

KAUNAS (E) — Nusitęsus vasaros kaitroms smarkiai nusekė Lietuvos upės. Nemunas tik 1921 metais tebuvo tiek nusekęs, kaip šiemet. Vietomis upė tiek nebegili, kad ją perbrenda ne tik žmonės, bet ir gyvuliai. Nemuno vagoje atsirado daug sėklumų ir salų salelių. Nuo Nemuno aukštupio iki Jurbarko didesnių ir mažesnių sielų susidarė net keli šimtai. Dėl sausrų daugelyje vietų pradeda išdžiūti medžiai ir kristi pageltę lapai. Pakelėmis matyti daug nudžiuvusių jaunų ir senų medžių.

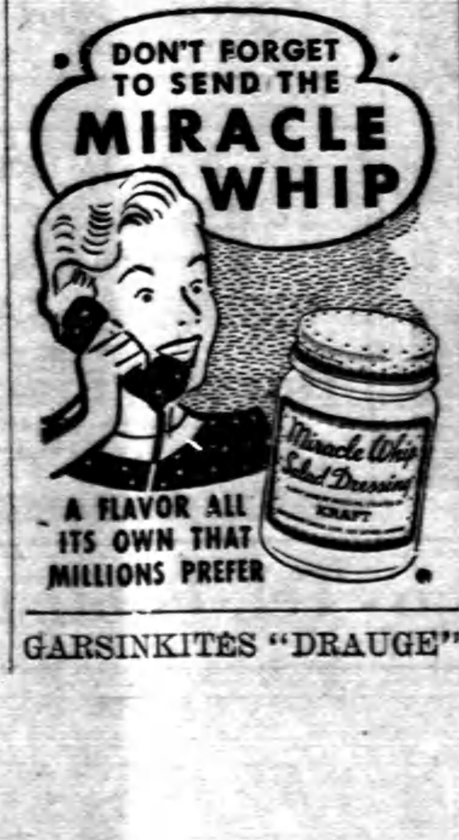

GARSINKITĖS "DRAUGE"

Iš Pelenų Išbėgo Velnias

(Atkelta nuo 3 pusl).

Vienok, išgirdęs nežmonišką mirštamai išgąsdinto tyrinėtojo balsą, turėjo mesti į šalį ir mintį apie Pelenių. Tyrinėtojas, pripuolęs prie žandaro žirgo, užsėdęs, lėkė dabar aklai į Piliakalnius, klampią pelkę, iš kurios, sykį patekęs, senovėje nieks neišeidavo.

Daug darbo turėjo desėtninkas, kol sulaikė poną tyrinėtoją ir suramino nors truputį.

— Kodėl man stačiai nesakei, jog tame žedyje yra velnias, — prikišo Varšuvos ponas desėtninkui.

— Tur būt, ir pats esi nekrikščionis, kad drįsti taip nekrikščioniškai su savo artimu elgtis.

—Kad, tamsta... — stengėsi išsiteisinti desėtninkas.

— Ką tai man, sveikas, dar čion kalbėti, teisintis. Aš ne mažas vaikas. Žedyje negalėjo būti jokio vyro, ir tai pats galėjai žinoti ir žinojai.

Prieš taip aukštą poną ir viršininką turėjo tylėti visi. Na, ir tylėjo šypsodamies.

— — — — — — — — — —

Viskas liko po senovei: ir rusnelė kalvelio pakalnėje rusėjo po senovei, anglis begaminant. Tiktai Pelenius naują vardą įgijo. Jį ėmė vadinti dabar Senkų Velniu.

(Iš mano atsiminimų)

V. Pietaris

"PRAVDA" APIE LENKŲ VALDOMAS TAUTINES MAŽUMAS

MASKVA, rugs. 15. — Komunistų partijos organas "Pravda", rašydamas apie Lenkijos nelaimes pažymi, kad Lenkija yra multinacionalinė valstybė.

Visų Lenkijos gyventojų lenkai sudaro vos 60 nuošimčių. 40 kitų nuošimčių yra ukrainiečiai, baltgudžiai, žydai ir kitų tautybių žmonės, sako "Pravda".

Anot laikraščio, dabartinės Lenkijos sienose yra apie 8 milijonai ukrainiečių ir apie 3 milijonai baltgudžių. Tad "Pravda" ir nurodo, kad tokia valstybė negali būti normali ir patvari.

DON'T BE GREY

Don't tolerate grey hair. Grey hair makes you look old and feel old. Try the Modern* Method for Coloring Hair . . . CLAIROL. You'll appreciate the quick, pleasant treatment. No bleaching required to soften the hair when you use CLAIROL. You'll love the results on your hair — beautiful, natural-looking color that defies detection. See yourself as you would like to be. See your hairdresser today or send this coupon NOW.

Naturally...with CLAIROL

Be sure to look for this mark of GENUINE Clairol on the bottle.

*The perfect combination of rich oil, fine soap and delicate color that can't be copied . . . a blend that only Clairol contains.

JOAN CLAIR, CLAIROL, Inc.
132 West 46th St., New York, N. Y.
Send FREE booklet, advice and analysis.
Name ___
Address ___
City ___ State ___
My Beautician ___

SKOLINAM PINIGUS
ANT 1-MŲ MORGIČIŲ

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM — MEMBER

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — INSURED — SAFETY OF YOUR INVESTMENT — UP TO $5000

Kiekvienos ypatos padėti pinigai yra apdrausti iki $5000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corp., po United States Government priežiūra.

Mokame Už Padėtus Pinigus $3\frac{1}{2}\%$

Ofiso val.: 9:00 val. ryto iki 5:00 vak. Pirmadieniais, Ketvirtadieniais ir Šeštadieniais iki 8:00 vak.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
JOHN PAKEL, Pres.
6816 S. Western Ave. Phone GRO. 0306

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
KELNER—PRUZIN
Geriausias Patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 — 620 W. 15th Ave.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Tel. LAFAYETTE 0727
DYKAI koplyčios visose Chicagos dalyse

Klausykite mūsų Lietuvių radio programo Antradienio ir šeštadienio vakarais, 6:30 valandą, iš WHIP stoties (1480 K.)
Pranešėjas P. ŠALTIMIERAS

A. ✝ A.

ANTANAS KUKECKAS

(gyveno po numeriu 928 West 33rd Street)

Mirė rugsėjo 15 d., 1939 m. 8:35 val. vakaro, sulaukęs 35 metų amžiaus.

Gimęs Chicago, Illinois.

Paliko dideliame nuliūdime: mylimą moterį Rozaliją, brolį Victor, dvi seseris: Frances ir Dorothy ir daug kitų giminių.

Kūnas pašarvotas Mažeikos koplyčioje, 3319 Lituanica Avenue.

Laidotuvės įvyks antradienį rugsėjo 19 d. Iš koplyčios 8 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Švento Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus-as dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Moteris, Brolis, Seserys ir Giminės.

Laidotuvių direktorius S. P. Mažeika, tel. YARds 1138-9.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

A. ✝ A.

ALFONSAS AUŠKALNIS

(gyv. Kolman Grove, Elgin Illinois)

Mirė rugs. 15 d. 1939 m., 2:15 popietų, sulaukus 26 metų amžiaus.

Gimęs Chicago, Ill.

Paliko dideliame nuliūdime motiną Oną, brolį Nikodemą, seserį Oną Burtrumienę, tetą Pauliną Svetrienę ir jos vyrą Petrą, dėdę Nikodemą Rupšlaukį ir jų šeimyną, tetą Juozefą Veidmantienę ir vyrą Antaną ir jų šeimyną ir daug kitų pažįstamų ir giminių. Lietuvoje tėvą Kazimierą, dvi tetas: Mortą ir Uršulę.

Kūnas pašarvotas 4514 So. Washtenaw Ave.

Laidotuvės įvyks Antradienį, Rugsėjo 19 d., 1939. iš namų 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Agnės parap. bažnyčią, 39th and Archer Ave., kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažystamus-mas dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę Motina, Brolis, Sesuo, Tetos ir Švogeriai.

Laidotuvių Direktorius Albert V. Petkus Tel. LAFayette 8024.

PALAIMINTO RAMONO LULL KASDIENINĖS MINTYS

Iš angliško vertė Kun. Ant. M. Karužiškis

Rugsėjo 18 Diena

Paukštis giedojo ant šakos: "Aš duosiu tam numylėtiniam naują mintį, kurs duos man dvi". Paukštis davė tą naują mintį Numylėtiniam, o Numylėtinis davė paukščiui dvi, kad jo sielvartos būtų sumažintos; o Numylėtinis jautė, kad jo liūdėsiai padaugėjo.

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, ir Puošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Phone LAFayette 5800

A. ✝ A.

MARIJONA GAIDILIENĖ

(po tėvais Mockaitė)

Mirė rugs. 16 d., 1939 m., 1:24 val. popiet, sulaukus pusės amžiaus.

Gimus Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Skaudvilės parapijoje.

Amerikoje išgyveno 25 met.

Paliko dideliame nuliūdime: vyrą Antaną, sūnų Virgilią dukterį Esther, tris seseris: Stellą, Josephiną ir Oną, ir švogerius: Brūną Belunską Stanislovą Lukošių ir Anuprą Narusevičių ir jų šeimynas ir daug kitų giminių ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas 4530 So. Honore Street, telefonas Lafayette 3525.

Laidotuvės įvyks trečiadieny, rugs. 20 d., 1939. Iš namų 8 val. ryto bus atlydėta į Šv. Kryžiaus parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus-as dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras, Sūnus, Duktė, Seserys ir Švogeriai.

Laidotuvių direktorius J. F. Eudeikis, tel. YARds 1741.

Skelbimai "Draugo" CLASSIFIED Skyriuje Yra Pigūs Ir Pelningi. Pabandykite.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

Anthony B. Petkus	6834 So. Western Ave. GROvehill 0142 1410 S. 49th Court CICero 2109
Lachawicz ir Sunai	2314 West 23rd Place Phone CANal 2515 Skyrius 42-44 E. 108 St. Phone PULlman 1270
J. Liulevičius	4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572
S. P. Mažeika	3319 Lituanica Avenue Phone YARds 1138-1139
Antanas M. Phillips	3307 Lituanica Ave. Phone YADds 4908
I. J. Zolp	1646 West 46th Street Phone YARds 0781-0782
Albert V. Petkus	4704 S. Western Ave. Tel. LAFayette 8024
P. J. Ridikas	3354 So. Halsted St. Telefonas YARds 1419

Kviečiame Prie Gero Darbo

Jei kas tave kalbina prie pikto, ką nors skriaust, neapkęst, ženint ar įžeist, to neklausyk, nes tai nedora ir žema.

Bet jei kas kalbina prie gero — būti dosniu, draugišku, veikliu, to klausyk, nes tas tavo prietelis.

ARD yra prietelis visų gerų darbų ir geros valios žmonių. Štai, ARD kviečia jus visus paremti jų užmanytą gerą darbą vienuolyno naudai: pikniką, kuris įvyks už kelių dienų, būtent rugsėjo 24 d., Vytauto parke. Nesėdėk tą dieną namie, važiuok į laukus, į tyrą orą. Vasarėlė baigiasi, reikia ją dar pasidžiaugti kol galima. Būk geru prietelių — paremk Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų darbą.

Prietelis

ARD Veikėja Balbina Abromaitė Pamėgo Keliaut

Tur būt, viena iš pirmųjų lietuvaičių lankyti parodą New Yorko mieste buvo mūsų veikėja Balbina Abromaitė. Ji ten nuvyko pavasaryje. Vėliau ėmė "Southern Tour", lankė pietų valstijas ir įvairius "colonial homes" nuo civilio karo laikų.

Štai, dabar lankosi Yellowstone Parke ir apylinkėse. Ji rašo A. Nausėdienei, kad mato įstabiai gražių vaizdų". Sako, "matyti saulę tekant viršuj Brice Canyon, tai vaizdas, kurį ir mirsi — nepamirši". Gi maudantis Salt Lake galima sėdėt ant vandens, mat, druska tame ežere neleidžia skęsti. Ji sužavėta savo kelione, sveikata pasitaisė, ilsisi ramiai, grožiu gamtos apsupta. Sako "nežinau nei kas dedasi pasaulyje, nei apie karą nieko nežinau".

Bet ji grįš namo laiku, kad dalyvauti ARD centro piknike, kurs įvyks Vytauto parke, rugsėjo 24 d.

N.

Atidaro Naują Biznį

TOWN OF LAKE. — Juozas ir Uršulė Laurynai, 4601 So. Paulina St., atidaro bučernę ir grosernę. Jų krautuvė vadinasi: **Economy Food Mart.** (Tel. Yards 7176).

Seniau jie turėjo bučernę per vienuoliką metų. Po to buvo saliūno biznyje per 19 metų. Dabar vėl negrįžo į savo seną biznio šaką. Aišku, kad jie biznyje turi platų patyrimą ir gerai savo kostumerianis patarnaus.

Rap.

Visi kas nesijaučia Kristaus ir Jo Bažnyčios draugai, yra jų priešai. Net yra pats pasakęs: "Kas ne su manim, tas prieš mane".

NEURITIS

RELIEVE PAIN IN FEW MINUTES

To relieve the torturing pain of Neuritis, Rheumatism, Neuralgia or Lumbago in a few minutes, get the Doctor's formula NURITO. Dependable—no opiates, no narcotics. Does the work quickly—must relieve cruel pain, to your satisfaction in a few minutes or money back at Druggist's. Don't suffer. Use NURITO on this guarantee today.

Užmiršta, Užleista Gyvenimo Sritis

Proga lengvai gauti $25.00

Lietuvoje gyvenantieji amerikiečių lietuvių giminės dažnai pasigenda užjūryje gyvenančių saviškių. Skaitoma dingę tie asmens, iš kurių ilgesnį laikotarpį nesulaukiama laiškų ir neturima žinių, kame jie gyvena.

Dingusių asmenų vieni yra mirę, o kiti gyvi, bet užmiršta saviškius. Kaip apie mirusius, taip ir apie gyvuosius dingusius žinelė yra brangi. Ir ne vien įgimtas giminystės prisirišimas prie saviškių verčia mus palaikyti santykius su saviškiais, bet esti ir ypatingų reikalų, kurie verčia ieškoti dingusių, būtent: likvidavimas palikimų, šeimų sutvarkymas ir t. p.

Didžiojo karo veteranų tarpe yra irgi, taip vadinami, dingę be žinios. Jie yra tie kariai, apie kuriuos nėra valdiškų rekordų, kad žuvo karo lauke, bet nėra irgi žinios, kad jie būtų grįžę.

Užinteresuotiems "be žinios dingusiais" karo veteranais arba nors ir iš karo grįžusiais, bet "dingusiais" ir per 7 metus nepalaikančiais santykių su savo pažįstamais arba Veteranų administracija, reikia žinoti, kad jie gali įsigyti teisę išgauti "dingusio" "bonus", o gal net ir valdžios apdraudą.

Tad svarbu yra surasti dingusius veteranus. Ieškomų veteranų giminės skiria $25 dovanėlę tam, kuris pirmas praneš žinias apie dingusio veterano likimą, jeigu užinteresuoti asmens paveldės dingusio bonus arba apdraudą.

Ieškomi sekantieji veteranai: Kachkiel Joseph, Pittston, Pa.: Kreivinas Kazys, Detroit, Mich.; Savickas Jonas, Washington, D. C. arba Cleveland, Ohio; Adrick Joseph, Douglas City, Cal. arba Los Angeles, Cal.; Sarokas Benediktas, Fort Sreridan, Ill.; Macaitis Vincas, Fort Washington, Wic.; Linkus Jurgis, Cleveland, Ohio; Šalaviejus Stasys, Lewistone, Me.; Kalėda Simanas, Pittston, Pa.; Eochstain Augustin, Chicago, Ill.; Stonis Frank, Chicago, Ill.; Janchitis I. W., New York; Burnickas, Chicago, Ill. Mažeika Vincas, ?; Litvan William, Brooklyn, N. Y.

"Pasiuntinys" 1390 W. 15 Ave., Gary, Ind.

Padėka

Pasidarbavimu kaimynų M. Jakubausko ir J. Tarulio, gavau aukų, kurias aukojo: po $1 — M. Jakubauskis, J. Tarulis, A. Maksvytis, J. Jaškūnas, J. Bagdonas, J. Černevičia, A. Olbikas, B. Kelpšas, K. Telšiūnas, B. Lenartas ir A. Širmulis $2.00, o J. Spranaitis 75c. Po 50c aukojo: Maliauskas, D. Masiulis, Budrikas ir A. Grobštis 35c. Po 25c: Liaugaudas, Marcinkus, Barauskas ir Stanaitis 15c.

Iš Chicago Heights, Ill., Paulina Rimkus, patėmijus "Drauge" mano atsišaukimą pati aukojo ir surinkus tarp savo pažįstamų, prisiuntė per M. Jakubauskį -6.00. Sekantieji aukojo: Paulina Rimkus $1.00, R. Gaučas $1.20, R. Benedorius 75c. Po 50c: M. Sabutas, U. Sabutas, F. Dabulskis. Po 25c: M. Šveikauskis, D. Jaras, N. Meškis, B. Milmantas, P. Macijauskis, B. Mykszewicz ir O. Daukšas.

Iš Chicagos užpraeitais metais surinko $30.00 ir man prisiuntė Adolfina Rimidaitė. Ir dabar aukojo $5.00.

Kol gyvas būsiu nepamiršiu savo geradarių. Visiems prašysiu Dievo sveikatos.

Nuoširdžiai prašau visų brangių brolių ir sesučių lietuvių pasigailėjimo sekančiu adresu: **J. Lapinskas**, 1414 So. 50th Ct., Cicero, Ill.

Lietuvos Eksportas Pastaraisiais Metais

KAUNAS (E) — Paskutiniais metais Lietuvos eksportas į atskiras valstybes vystėsi nevienodai: į Vokietiją, SSSR, Belgiją, Čekoslovakiją ir Daniją eksportas padidėjo, o į Didž. Britaniją, Olandiją, Prancūziją, USA ir Šveidją sumažėjo. Eksportas į Vokietiją yra padidėjęs net 81,2 nuoš., o eksportas į Prancūziją sumažėjęs 36,7 nuošimčiais.

Kur Daugiausia Yra Prekybos Įmonių

KAUNAS (E) — Kauno mieste yra visų Lietuvos prekybos įmonių 17,4 nuošimčiai, Šiaulių apskr., 10,5 ir Panevėžio apskr. 7,6 nuoš. Tuo tarpu kai bendras prekybos įmonių skaičius 1938 m. apskritai padidėjo 5 nuoš., Šiaulių apskr. padidėjimas pasiekė 6,4 Kaune 7,8 ir Panevėžio apskr. net 11,2 nuoš. Stambiausios įmonės tebesikoncentruoja Kaune, kur 1938 m. turėjo savo patalpas 65,6 nuoš. pirmos rūšies, ir 28,9 nuoš. antros rūšies įmonių.

Futbolo sezonui prasidedant praktikuojama si.

Pranešimai

MARQUETTE PARK. — Moterų Sąjungos 67 kuopa rengia pagerbtuves savo delegatei į Moterų Sąjungos seimą Albinai Poškienei. Komisijon surengti vakarą išrinkta: Butkienė, Daunorienė, Jonaitienė, Kliaugienė ir Paulienė. Diena, laikas ir vieta bus pranešta vėliau.

Rengimo Komisija

Kunigai turėtų įsigyti **Vyskupo Petro Pranciškaus Būčio, M.I.C.** parašytą

PAMOKSLŲ

400 puslapių knygą.

Kaina $1.75

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley, Ave.

Chicago, Ill.

UTILITY LIQUOR DISTRIBUTORS

Incorporated

Tel. Prospect 0745-0746

Wholesale Only

5931-33 So. Ashland Ave.

Pas mus galima gauti tikrai Lietuvišką Importuotą Valstybinę Degtinę.

Mes ir Visi Mūsų Darbininkai Esame Lietuviai. Pp. F. ir M. Dzimidai, Savininkai.

THINGS THAT NEVER HAPPEN

Copyright, Inter-nat'l Cartoon Co., N. Y.

HOW TO CLEANSE AND SOOTHE **TIRED STRAINED EYES**

●Don't suffer from burning, smarting eyes. Murine brings you *quick, amazing relief.* Murine's six extra ingredients *completely wash away eye irritation*—make your eyes feel clean, fresh, alive! Use Murine twice daily.

"Eye strain due to dust, driving, glare, close work, movies, reading, late hours. Murine will not correct eye deficiencies. For treatment of organic eye disorders, see a competent professional at once.

MURINE FOR YOUR EYES

AT ALL DRUG STORES

KLAUSYKITE

New City Furniture Mart

RADIO PROGRAMO

ANTRADIENIO VAK., 8:00 VALANDĄ, iš stoties WSBC — 1210 kilocycles.

Programe dalyvauja St. Louie-Louie Komediška Grupė ir didelė eilė kitų radio žvaigždžių.

Katalikiškas Laikraštis Yra Jūsų Geriausias Draugas. Kaipo Toksai, "Draugas" Užsipelnija Jūsų Pilnos Paramos.

Tėmykite Biznierių Bargenus "Drauge".

PAIN IN BACK MADE HER MISERABLE

Read How She Found Blessed Relief

Muscles were so sore she could hardly touch them. Used Hamlins Wizard Oil Liniment and found wonderful relief. Try it today if *your* muscles are stiff, sore, achy. Rub it on thoroughly. Feel its prompt warming action ease pain; bring soothing relief. Pleasant odor. Will not stain. Money-back guarantee at all drug stores.

HAMLINS **WIZARD OIL** LINIMENT

For MUSCULAR ACHES and PAINS RHEUMATIC PAIN—LUMBAGO

SKELBKITĖS "DRAUGE"

Listen to and Advertise over

PALANDECH'S YUGOSLAV RADIO

Folk Songs and Music Tamburitza Orchestra

Station WWAE, Every Sunday 1 to 2

536 S. Clark St., Chicago — Har. 3006

REMKITE, PLATINKITE KATALIKIŠKĄ SPAUDĄ

Standard Club

Švelni Degtinė—100 Proof

BOTTLED IN BOND

Nėra Geresnės Degtinės už Tokią Kainą

TIK $1.00 PT. 4-5 Kvortos... **$1.60**

Reikalaukit SAVO APYLINKĖS TAVERNOJ

15c. DRINKSAS

MUTUAL LIQUOR COMPANY

Distributoriai

4707 S. HALSTED STREET

Phone Boulevard 0014

Charles Yushis

CARPENTER —ir— CONTRACTOR

2223 West 23rd Pl.

Atlieka visokius medžio darbus, didelius ir mažus, už prieinamą kainą. Pakala namus šingeliais. Deda stogus. Turi 35 metus patyrimo.

Tel. CANal 7514

CHICAGO, ILL.

Renduojame salę vestuvėms, susirinkimams, šokiams ir kitokiams parengimams. Naujai ir moderniškai įrengta. Maža nuoma. Dėl susirinkimų kliūbams duodame dykai. Kreipkitės.

SULLY'S SVETAINĖ

4400 So. Washtenaw Ave.

Tel. LAFayette 5954

Jonas Zepaltas, savininkas ..

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ

Duodamos nuo 1 iki 15 metų. Lengvi išmokėjimai. Dėl platesnių informacijų kreipkitės pas Chas. Zekas, Secretary.

GEDIMINAS BLDG. & LOAN ASSOCIATION

4425 South Fairfield Ave.

Lafayette 8248

CLASSIFIED

PARDAVIMUI NAMAS

4 fl. moderniška namą esame priversti parduoti už 2 fl. kaina. Namas randasi prie Marquette Parko, gražiojoj Lietuvių apielinkėj. Namas man kainavo $24,500 o dabar priverstas atiduoti tik už $12,200. Valdžios morgičius yra $6,700. Įmokėt reikalinga $5,000. Rendų neša $150 į mėnesį, kuris duoda gerą pelną. 7207 So. Francisco Ave. Pasaukite: Tel. Prospect 3146 kad būčiau namie.

DABAR LAIKAS UŽSISAKYTI; ANGLIŲ KAINOS NETRUKUS PAKILS

Black Gold Lump Or Egg .. $5.75
Mine Run .. $5.50
Stoker Nut .. $5.50
Pocahontas Mine Run .. $7.25
GRUNDY MINING COMPANY, CANAL 7447.

PARDAVIMUI

Tikras bargenas. Grosernė, delicatessen ir namas, arti bažnyčios ir mokyklos. Biznis išdirbtas per daug metų. Kainą ir pardavimo priežasti išsirinkite ant vietos. Savininkas: 1325 So. 50th Court, Cicero, Illinois.

REIKALINGAS DARBININKAS

Reikalingas darbininkas ant ūkės, nereikia patyrimo, užmokestis geras, dėl daugiau informacijų kreipkitės šiuo adresu:

1314 So. Cicero, Ave. Cicero, Illinois

REIKALINGA MERGINA

Reikalinga mergina namų darbui. Motinos pagelbai. Nebus skalbinių ir virimo. Nakvynė ant vietos .Alga $8 į savaitę.

Šaukite CAPitol 2340

REIKALINGA MERGINA

REIKALINGA mergina nuolatiniam namų darbui. Paprastus valgius pagaminti, skalbimas: 2 vaikučiai; pasilikti vakarais: kambarys su kita. Atsišaukite: BEVerly 8633.

PARDAVIMUI RAKANDAI

Iš priežasties ligos, parduodame 6 kambarių gražius rakandus. Matykite iki 6 valandos vakaro. 7036 So. Artesian Avenue, antras aukštas.

PARDAVIMUI NAMAS

Biznavas namas — štoras ir fletai pagyvenimui; yra 2-karų garadžius. Parsiduoda pigiai. Dėl platesnių informacijų kreipkitės į: Chas. Zekas, 4425 So. Fairfield Avenue.

PARDAVIMUI NAMAS

PARDUOSIU pigiai už cash, medinį namą. Pečiais apšildomas, kieto medžio aptaisymai ir grindys. 2 6 kambarių fletai ir 1 4 kambarių fletas. Geras investmentas. Matykite savininką po num. 6714 So. Green St.

TURTAS VIRŠ ----- $3,500,000.00

ATSARGOS KAPITALAS - $250,000.00

Dabar mokam 3½% už padėtus pinigus. Duodam paskolas ant namų 1 iki 20 m.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

and

LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVENUE

SAVINGS FEDERALLY INSURED

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

NAUJAUSI IR GERIAUSI

RAKANDAI

PIGIAUSIA KAINA — CASH ARBA LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS

Barskis Furniture House, Inc.

"THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904

1748-50 W. 47th St. Phone Yards 5069

UNIVERSAL RESTAURANT

Vestuvėm, Krikštynom ir Kitokiem Bankietam Suteikiam Patarnavimą.

Linksmas Patarnavimas Visiems

750 W. 31st Street

A. A. NORKUS, sav.

Tel. Victory 9670

CRANE COAL COMPANY, 5332 So. Long Ave., Chicago - Tel. PORtsmouth 9022

Pocahontas Mine Run (Screened), Tonas $7.25; Smulkesniųjų — Tonas $7.00; Petroleum Carbon Coke, perkant 5 ton. ar daugiau, Ton. $7.25. Sales Tax ekstra.